

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА БАЛКАНСКИ ЛИТЕРАТУРИ И КУЛТУРИ

Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки

Професионално направление: 2.1 Филология

Образователна и научна степен: Доктор

Форми на обучение: Редовна; Задочна; Самостоятелна

Докторската програма „Балкански литератури и култури“ на Института за балканистика с Център по тракология към БАН е насочена към интердисциплинарното разглеждане на Балканите като своеобразен културен ареал и обособено литературно пространство. Програмата дава задълбочени познания в областта на сравнителното балканско литературознание и културология. Нейните приоритети са фокусирани върху значими изследователски проблеми, свързани с взаимодействието между различните култури на полуострова с акцент върху непрестанния диалог с останалата част на Европа и света, предизвикващ динамичния трансфер на културни и литературни модели и различни метаморфози при тяхното възприемане, усвояване и последващо функциониране в нов контекст.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Обучението на докторанти в докторската програма „Балкански литератури и култури“ има за цел да даде задълбочени знания върху съвременните постижения в областта на хуманитарните науки, като разшири научните изследвания на явленията и процесите в езиците, литературите и културите на Балканите през различни исторически периоди. Поставен е акцент върху съпоставителните изследвания, които изграждат у докторантите аналитични умения и разглеждат балканските литературни и културни процеси в тяхната взаимовръзка и в рамките на глобалните процеси, свързани с миналото, настоящето и бъдещето на Балканския регион.

Основните цели на обучението в образователната и научна степен „доктор“ по докторската програма „Балкански литератури и култури“ са:

- подготовка на висококвалифицирани специалисти със солидна теоретична подготовка, съобразена със съвременните тенденции в областта на литературознанието и културологията и обхватни познания върху конкретни балкански литератури и култури;
- запознаване с утвърдени проучвателски методи (методология) в хуманитаристиката и практическото обучение за тяхното прилагане;

- провеждане на задълбочени научни изследвания в областта на литературните процеси и културните явления на Балканите в историческа и съвременна перспектива.

Основните задачи на докторската програма по „Балкански литератури и култури“ в секция „Култура на Балканите“ на ИБЦТ - БАН включват:

- прецизен подбор на докторанти с добра езикова подготовка, интереси, качества и мотивация за научноизследователска работа;
- организиране на обучението и изследователската дейност на докторантите в съответствие със съвременните национални приоритети и с европейските и световните тенденции в развитието на литературоведските и културологичните изследвания;
- организиране и постоянен контрол на изпълнението на докторантските задължения според изработения индивидуален план в съответствие с нормативните документи;
- оптимизиране на възможностите за научноизследователска и публикационна дейност на докторантите в рамките на ИБЦТ и на външни институции, с които той си сътрудничи;
- включване на докторантите в проектите на ИБЦТ и извън него;
- осигуряване на възможности за тяхното участие в национални и международни научни форуми;
- осигуряване на възможности за специализации в чужбина в съответствие с разработваната тема и съобразно сключените международни договори на БАН и ИБЦТ (напр. ЕБР-проекти, програма „Еразъм плюс“) и други програми.

ПРОФЕСИОНАЛНИ КАЧЕСТВА И КОМПЕТЕНЦИИ

Завършилите докторската програма по „Балкански литератури и култури“ от професионално направление 2.1 Филология придобиват следните **професионални качества и компетенции**:

- притежават задълбочени теоретични и конкретни знания в областта на литературознанието и културологията;
- познават най-новите постижения на методологията и изследователския инструментариум в областта на балканистиката;
- умеят да формулират нова научна проблематика и да изграждат ясна концепция за разглеждането ѝ;
- ползват теоретичните знания и интердисциплинарните подходи за задълбочен научен анализ;

- в състояние са да организират и планират научната си дейност, както и да публикуват резултатите от изследователската си работа в специализирани научни издания;
- умеят да събират, систематизират, анализират информация и да интерпретират получените знания в контекста на разглежданите концепции и теории;
- ползват специализирани програмни продукти и съвременни информационни технологии;
- притежават умения за работа в международна и мултикултурна среда;
- имат висока чуждоезикова култура;
- притежават умения за работа в екип, за научноизследователска, творческа и експертна дейност в областта на балканските литератури и култури;
- спазват академичната и професионалната етика.

Приемът и обучението на докторанти по докторската програма „Балкански литератури и култури“ в ИБЦТ е възможен в следните форми: редовна докторантура по държавна поръчка, задочна докторантура по държавна поръчка, докторантура на самостоятелна подготовка, платени редовни и задочни докторантури.

РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Придобилите образователната и научна степен „доктор“ по специалността „Балкански литератури и култури“ могат да продължат професионалното си развитие като:

- изследовател в научни институти и изследователски центрове (към университети или самостоятелни) в областта на балканските и южнославянските филологии, на културологията и историята;
- преподавател в университети и други висши учебни заведения по балкански литератури и култури;
- специалист и експерт за нуждите на държавни, общински или международни институции и организации с дейност в областта на културната история на Балканите;
- редактор в издателства или специализирани списания за литература и култура;
- ръководител или консултант на проекти с образователна насоченост.

Информацията, която Кариерният център системно обнародва на страницата на ЦО на БАН, се взема предвид при годишното обновяване на докторските програми (<http://edu.bas.bg/career-centre.html>).

Квалификационната характеристика е актуализирана и приета на заседание на Научния съвет на ИБЦТ-БАН от 9.07.2024 г. с Протокол № 17, т. 1.

Директор:

(проф. д-р Румяна Прешленова)